

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1439/23-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-257/23-J

Název	Gymnázium a Obchodní akademie Pelhřimov
Sídlo	Jirsíkova 244, 393 01 Pelhřimov
E-mail	gype@gymnazium-pe.cz
IČO	62 540 009
Identifikátor	600 008 436
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Aleš Petrák
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Jirsíkova 244 a 875, Pelhřimov
Inspekční činnost na místě	11.–12. a 14.–15. 12. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení informací o vzdělávání a činnosti školy, podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. a), b), c) zákona č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost byla provedena v souladu s § 174 odst. 6 školského zákona na základě podnětu.

Charakteristika

Gymnázium a Obchodní akademie Pelhřimov (dále škola) vykonává činnost střední školy. V době inspekční činnosti se v oboru 79-41-K/41 Gymnázium vzdělávalo 211 žáků, v oboru 79-41-K/81 Gymnázium 224 žáků, v oboru 63-41-M/02 Obchodní akademie 96 žáků,

v oboru 78-42-M/02 Ekonomické lyceum 116 žáků. Počet žáků v gymnaziálních oborech je stabilní, počet žáků odborného vzdělávání se navyšuje. V oboru ekonomického lycea se v posledním třech letech téměř zdvojnásobil.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy odpovídá její velikosti a odbornému zaměření. Ředitel školy účelně delegoval dílčí řídicí kompetence na další pracovníky. Při své práci vycházejí z reálné koncepce rozvoje školy, která je průběžně vyhodnocována a upravována v souvislosti s aktuálním vývojem. Odpovídající pozornost je věnována všem součástem školy. Nastavené cíle se daří průběžně naplňovat, např. koncipovat vzdělávací nabídku s cílem umožnit prostupnost a návaznost oborů a rozvíjet jejich vzájemnou spolupráci.

Škola využívá dobře fungující informační systém, což je nezbytné vzhledem ke dvěma místům poskytovaného vzdělávání. K účinnému stylu řízení přispívají i pravidelné porady širšího vedení. Pozitivní je sdílení informací o žácích mezi vedením školy, výchovnými poradci a metodiky prevence s cílem nastavit vhodnou podporu a včasnou pomoc žákům při řešení různých problémů včetně školní neúspěšnosti. Kvalifikovaný pedagogický sbor se dále vzdělává se zaměřením na aktuálně potřebné oblasti. Dlouhodobá spolupráce s odborníky z praxe se mimo jiné pozitivně projevuje ve využívání aktuálních trendů v oblastech, kde budou její žáci působit, např. ve firmách, obchodních společnostech.

Zpětnou vazbu ke kvalitě průběhu výuky získávají pedagogové od členů vedení školy, popř. od kolegů v rámci sdílených následků. Je však spíše formálního charakteru a není vždy zcela efektivní, což potvrdila i zjištění z inspekčních hospitací. Nově nastupujícím pedagogům je poskytována podpora ze strany uvádějících učitelů, v případě zkušenějších pedagogů ze strany dalších spolupracovníků. Zpětnou vazbu poskytuje vedení školy také prostřednictvím osobních pohovorů.

Materiální vybavení je účelně modernizováno a doplňováno, a to postupně ve všech částech školy. Jedná se např. o rekonstrukci víceúčelového hřiště včetně venkovní učebny a lezecké stěny, výstavbu nové multimediální učebny s účelným využitím 3D tisku ve výuce, zřízení další počítačové učebny a obnovu stávajících, pořízení projekční techniky a dalšího vybavení v badatelském centru nejen pro projektovou činnost. Ve spolupráci se zřizovatelem byly mimo jiné dovybaveny přírodovědné laboratoře podporující rozvoj odborných kompetencí žáků školy. V rámci účinné podpory činnosti Studentského parlamentu probíhá v současné době modernizace relaxačního centra pro žáky, které je využíváno také jako studovna. Tímto škola vhodně podporuje rozvoj sociálních kompetencí a psychohygieny žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hospitovaných hodinách převládala vstřícná pracovní atmosféra, žáci se neobávali vyjádřit vlastní názor nebo požádat vyučujícího o dodatečné vysvětlení. Pedagogové vedli výklad se zřejmým zaujetím pro nově osvojované učivo a toto zaujetí se jim úspěšně dařilo přenášet na žáky a přispívalo tak k jejich aktivnímu přístupu k výuce. Občas se však vyučující ve snaze předat žákům co nejvíc informací a upozornit je na možné problémy při řešení nevyvarovali nadbytečného komentáře při samotné práci žáků, čímž rušili jejich soustředění.

Funkčně zvolená frontální výuka vhodně doplněná řízeným rozhovorem rozvíjela kritické myšlení žáků a poskytovala prostor pro jejich argumentaci. Je pozitivní, že vyučující kladli otázky, které nebyly návodné a vyžadovaly od žáků přemýšlet v souvislostech. Jen méně často však žáci dostali prostor pro formulaci uceleného vyjádření alespoň v několika větech. Ve většině sledovaných hodinách nebyl formulován vzdělávací cíl nebo byl nahrazen jen stručnou informací o předpokládaném průběhu hodiny, a to pedagogům neumožňovalo provést efektivní zhodnocení splnění cíle hodiny v jejím závěru.

Pouze sporadicky byl uplatněn diferencovaný přístup vzhledem k potenciálu jednotlivých žáků. Částečně byl uplatněn v těch hodinách, kde měli vyučující předem připravené výsledky samostatných prací a různými formami žákům umožňovali se s nimi seznámit. V některých hodinách však negativně ovlivnila účinnost výuky společná kontrola výsledků, kdy pohotovější žáci čekali na ostatní a méně úspěšným žákům byla znemožněna efektivní práce s chybou. Výjimečně byla zaznamenána kooperace žáků ve skupinách, chybělo sebehodnocení či vzájemné hodnocení žáků.

Velmi efektivně byla uplatněna podpora výuky prostřednictvím vlastních mobilů a tabletů žáků. Funkčně byly zařazovány pomůcky, využívány byly pracovní listy a soubory praktických úkolů v odborných předmětech. Velmi zdařile byly uplatněny mezipředmětové vztahy a jejich propojení s reálnými situacemi či vlastními zkušenostmi žáků. Kvalitní spojení výuky s praxí v odborných předmětech podporuje rozvoj odborných kompetencí a osobnostní rozvoj žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Objektivní informace o výsledcích jednotlivých žáků a tříd škola získává prostřednictvím výše uvedeného funkčního informačního systému i v rámci pedagogických rad. Na základě analýzy výsledků jednotlivých žáků jsou stanovována cílená opatření (doučování, konzultace se zákonnými zástupci, spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou). V závislosti na efektivitě těchto opatření je podpora upravována. V rámci strategie předcházení školnímu neúspěchu je stanoven systém účinného doučování, v němž jsou zapojeni také žáci školy, kteří se doučují navzájem.

Úroveň kvality vzdělávání škola hodnotí interními i externími nástroji. V rámci gymnaziálních oborů probíhá dvakrát ročně školou připravované vstupní i výstupní testování z matematiky, českého a anglického jazyka v prvním a třetím ročníku osmiletého i čtyřletého gymnázia. Výsledky jsou analyzovány na různých stupních řízení. V externím testování žáci dosahují výborných a nadprůměrných výsledků. Výsledky maturitních zkoušek jsou dlouhodobě stabilní v gymnaziálních i negymnaziálních oborech. O velmi dobrých znalostech žáků těchto oborů svědčí vysoké procento absolventů přijatých k vysokoškolskému studiu. Pouze minimum žáků volí např. vyšší odborné vzdělávání nebo případně zdokonaluje svoje znalosti studiem v zahraničí a na jazykových školách.

Systematicky je podporován rozvoj profesních a komunikačních dovedností v cizích jazycích. Motivačně působí výjezdy žáků do zahraničí. Zároveň dochází k vyšší uplatnitelnosti žáků, a to i na evropském trhu práce. Řada žáků má v současné době možnost složit mezinárodní jazykovou zkoušku přímo ve škole na základě partnerství s jazykovou školou Cambridge P.A.R.K. Jazykové nadání žáků je rovněž podporováno účastí v různých jazykových soutěžích.

Od loňského školního roku se škola stala akreditovaným testovacím střediskem mezinárodního konceptu ECDL (Mezinárodní vzdělávací a certifikační koncept digitálních

znalostí a dovedností). Žáci i učitelé aktuálně využívají možnosti složení ECDL/ICDL zkoušky včetně mezinárodně uznávaných certifikátů, které dokládají dosažení určité úrovně kvalifikace pro práci s digitálními technologiemi.

Systém odborné praxe žáků obchodní akademie zahrnuje exkurze ve výrobních podnicích, zařízeních sociálních služeb, základních školách speciálních (podle oboru a zaměření), stáže na Městském úřadu Pelhřimov. Ve třetím ročníku žáci absolvují dvoutýdenní praxi v obchodních společnostech, neziskových organizacích, na úřadech i u živnostníků. Firmy a organizace pro odborné stáže a souvislé praxe jsou vybírány společně s žáky a pedagogy, a tak vedení školy pravidelně získává zpětnou vazbu o činnostech svých žáků v rámci odborného vzdělávání. Dále jsou do školy zváni (podle oborů a zaměření) odborníci z praxe, jejich promyšlený výběr odráží zaměření školy. Tímto zároveň dochází k posilování pracovních a sociálních kompetencí žáků školy.

Systém odborného vzdělávání je doplněn účastí v odborných soutěžích (např. celostátní soutěž Má dátí dal, Účtování versus účetnictví, Finanční gramotnost) a dalšími školními i mimoškolními aktivitami v oblasti zdraví a sportu, jazykově kulturní oblasti (poznávací zájezdy do zahraničí, exkurze po ČR, návštěva Parlamentu ČR či jiných institucí) a zejména v systému prevence (např. adaptační kurzy, workshopy s tématy duševního zdraví).

Nastavený systém poradenských služeb i primární prevence zohledňuje specifika instituce (různé druhy vzdělávání s odlišným zaměřením) a vychází z identifikovaných potřeb žáků (např. adaptační proces při přechodu ze základní školy, budování pozitivních školních vazeb, zvládnutí studijních požadavků). Koncepte primární prevence zahrnuje i nabídku tematicky cílených přednášek a besed k negativním jevům chování. Realizovaná prevence sociálně patologických jevů je kladně ovlivněna všeobecně vstřícným individuálním přístupem většiny vyučujících k žákům. Základní informace o žácích se speciálně vzdělávacími potřebami sdílí výchovní poradci s ostatními vyučujícími a spolupracují s nimi na realizaci podpůrných opatření doporučených školskými poradenskými zařízeními. V případě výskytu počátečních stádií rizikového chování žáků je postupováno podle stanovených pravidel, do řešení jsou zapojováni i zákonní zástupci žáků. Škola flexibilně reaguje na zjištěné problémy, např. na základě vyhodnocení dotazníků či zvýšené poptávky ze strany žáků. Hlavním cílem školního poradenského pracoviště je zajištění školního psychologa za účelem zajištění včasné psychosociální intervence. Systém kontroly dodržování zajištění bezpečnosti žáků na chodbách je nastaven a monitorován vedením školy. V rámci vyhodnocování škola realizuje příslušná opatření.

Škola aktivně podporuje zapojování žáků do různých aktivit (např. i v rámci Studentského parlamentu), projektů s cílem rozvoje občanských a sociálních kompetencí (např. Talent Vysočiny, Cena města Pelhřimova). S dalšími základními školami probíhá spolupráce při pořádání soutěží pro žáky. Vzdělávací nabídku zkvalitňuje partnerství s vybranými vysokými školami. Škola podporuje zapojení žáků do různých charitativních činností. V rámci projektu Zpět na jedna probíhá bezplatné doučování žáků základních škol, které vedou žáci školy. Všechny různorodé aktivity, které jsou v rámci spolupráce organizovány s dalšími subjekty, jsou vedeny s cílem podporovat všestranný rozvoj osobnosti žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Zkvalitnění v materiální oblasti s pozitivním dopadem na kvalitu a funkčnost výuky.

Silné stránky

- Škola aktivně podporuje zapojování žáků do různých aktivit, projektů, včetně charitativních činností s cílem všestranného rozvoje osobnosti žáka. (1.5)
- Zkvalitnění v materiální oblasti s pozitivním dopadem na kvalitu výuky a jeho účelné využívání s cílenou podporou digitální gramotnosti. (2.4)
- Empatický a vstřícný přístup pedagogů k žákům vedoucí k jejich aktivnímu přístupu k výuce. (3.2)
- Kvalitní propojení výuky s praxí podporující rozvoj odborných kompetencí a osobnostní rozvoj žáků. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Jen výjimečně uplatněna práce s cíli hodin a jejich vyhodnocování. (4.3)
- Nedostatek efektivní diferenciací vzhledem k potenciálu jednotlivých žáků, pouze sporadicky vytvářeny příležitosti k souvislému mluvenému projevu, absence sebehodnocení a vzájemného hodnocení. (4.3.)
- Ojedinele zařazované činnosti podporující rozvoj kooperace žáků ve skupinách. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit se na cíle hodin a jejich vyhodnocení poskytující kvalitní zpětnou vazbu všem zúčastněným.
- Podporovat diferenciaci s ohledem na potenciál jednotlivých žáků, využívat vhodné příležitosti pro souvislý mluvený projev, sebehodnocení, vzájemné hodnocení žáků.
- Více zařazovat činnosti podporující kooperaci žáků ve skupinách.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k prevenci nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní řád, ze dne 31. 10. 2022
2. Organizační řád, ze dne 21. 8. 2019
3. Rozvrhy hodin, školní rok 2023/2024

4. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
5. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2021/2022
6. Plán DVPP a personálního rozvoje pedagogických pracovníků, školní rok 2023/2024
7. Program poradenských služeb, ze dne 20. 8. 2023
8. Preventivní program – školní neúspěšnost, ze dne 20. 8. 2023
9. Preventivní program, školní rok 2023/2024, ze dne 25. 8. 2023
10. Školní preventivní strategie, ze dne 1. 9. 2023
11. Kariérové poradenství

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Petra Koubková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka

Mgr. Marie Jadrná, školní inspektorka

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

8. 1. 2024